

หลักสูตรอาชีพ การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า จำนวน 10 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพ เกษตรกรรม

ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอองไกรลาศ จังหวัดสุโขทัย

ความเป็นมา

การเพาะเห็ดเป็นอาชีพที่สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกรได้เป็นอย่างดี เพราะเห็ดเป็นแหล่งอาหารที่มีโปรตีนสูง สามารถนำไปประกอบอาหารในรูปแบบต่างๆได้หลากหลายชนิด มีรสชาติดี และเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคนอกจากเป็นอาหารแล้วยังมีคุณค่าทางยาและมีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันเห็ดที่นิยมนำมาบริโภค มีทั้งเห็ดป่า และเห็ดที่เพาะจากฟาร์มของเกษตรกร เช่น เห็ดฟาง เห็ดนางรมฮังการี เห็ดเป๋าฮื้อ ญีปุ่น เห็ดนางฟ้าภูฐาน เห็ดหูหนู เป็นต้น วิธีการเพาะเห็ดมีขั้นตอนการทำที่ง่าย เกษตรกรสามารถทำได้ทุกขั้นตอน ตั้งแต่การผลิตหัวเชื้อเห็ด จนถึงการผลิตก้อนเชื้อและเปิดดอก ผู้ที่สนใจสามารถทำเป็นงานอดิเรกเพื่อการบริโภคในครัวเรือนหรือเป็นอาชีพเสริม เป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้แก่ครอบครัว เพราะเห็ดหลายชนิด มีราคาดี เช่น เห็ดนางรม กิโลกรัมละ 40 - 50 บาท เห็ดยานางิ กิโลกรัมละ 150 - 250 บาท เห็ดบางชนิดมีความต้องการของผู้บริโภคสูง ทำให้ปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการของตลาดเกษตรกรผู้สนใจเพาะเห็ดให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นต้องศึกษาและลงมือปฏิบัติจริงเพื่อเรียนรู้ถึงขั้นตอนการเพาะเห็ด เช่น การเตรียมวัสดุเพาะ การบรรจุและการนึ่งฆ่าเชื้อวัสดุเพาะ เทคนิคการถ่ายเชื้อเห็ดจากหัวเชื้อลงก้อนเชื้อ การเลือกสถานที่ การเปิดโรงเรือน การบ่มเชื้อโรงเรือน สภาพแวดล้อมที่เหมาะสม การเปิดดอกและการเก็บเกี่ยว ตลอดจนการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต การตลาดรวมทั้งปัญหาและอุปสรรค เป็นต้น

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้สนใจการเพาะเห็ดให้มีความรู้ความเข้าใจมากยิ่งขึ้น สกร.อำเภอองไกรลาศ จึงจัดทำหลักสูตรการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า ขึ้นเพื่อเพิ่มพูนความรู้และทักษะในการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า

หลักการของหลักสูตร

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า มีหลักการดังนี้

1. เป็นการจัดหลักสูตรด้านเกษตรกรรม ที่มีความยืดหยุ่น ทั้งด้านหลักสูตรการจัดกระบวนการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล เน้นบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในเขตพื้นที่ให้บริการ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้ง ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิต ศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในเขตพื้นที่

2. การจัดการศึกษาการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า มุ่งเน้นให้ผู้ไม่มีอาชีพ ผู้มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง รวมทั้งผู้ประสพภัย โดยจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน และเน้นความรู้คู่คุณธรรม

3. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

4. ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. การจัดการเรียนรู้ มุ่งเน้นการอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายผู้ไม่มีอาชีพ หรือผู้ที่มีอาชีพแล้วและต้องการพัฒนาอาชีพของตนให้มีความมั่นคง ให้มีความพร้อมที่จะทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า มีจุดมุ่งหมาย ดังต่อไปนี้

1. กลุ่มเป้าหมายตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพตนเอง ชุมชนสังคม และสิ่งแวดล้อม

2. กลุ่มเป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจ มีทักษะการประกอบอาชีพและบริหารจัดการอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. กลุ่มเป้าหมาย มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตสำนึกความรับผิดชอบต่อตนเอง ผู้อื่น และสังคม

เป้าหมาย

หลักสูตรการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า มีกลุ่มเป้าหมายคือ

1. ผู้ไม่มีอาชีพ

2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพโดยเฉพาะ ผู้ประกอบการ SME,OTOP และผู้ประกอบอาชีพทั่วไป

ระยะเวลา

จำนวน 10 ชั่วโมง

-ทฤษฎี จำนวน 3 ชั่วโมง

-ปฏิบัติ จำนวน 7 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1	ช่องทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพ	1.1 ความสำคัญของการประกอบอาชีพ 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ 1.3 แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า 1.4 ทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสารสื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน ประเทศ และโลก เพื่อนำข้อมูลมาคิดวิเคราะห์ และใช้ในการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้าในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า ที่พบได้ในชุมชน จากข้อมูลต่างๆ 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่างๆ ในอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางในตะกร้าเพื่อรู้ทิศทางประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า โดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศของจังหวัด ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของจังหวัด และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในจังหวัด 1.4 ครู ผู้เรียน และผู้รู้ ร่วมกันอภิปรายเกี่ยวกับทิศทางการประกอบอาชีพการเพาะเห็ดฟางในตะกร้าในรูปแบบที่เหมาะสมกับตนเอง เช่น ลูกจ้าง เจ้าของกิจการ ร่วมทุน พ่อค้า	1 ชั่วโมง	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
				คนกลางแปรรูปผลิตภัณฑ์ ฯลฯ โดยคำนึงถึงความเสี่ยงจากภัย ธรรมชาติ ความคุ้มค่า และความ ต้องการของตลาด		
2.	ทักษะการ ประกอบอาชีพ	1. เตรียมการประกอบ อาชีพได้แก่ - เตรียมสถานที่ - เตรียมวัสดุอุปกรณ์ สำหรับการเพาะเชื้อเห็ด ฟางในตระกร้า 2. การเพาะเห็ดฟางใน ตระกร้า ได้แก่ 3. เก็บดอกและดูแลรักษา เห็ดฟางในตระกร้า เพื่อการ บริโภคและจำหน่าย	2.1 ชั้นเตรียมการ ประกอบอาชีพการ เพาะเห็ดฟางในตระกร้า 2.2 ชั้นการเก็บดอกและ ดูแลรักษาเห็ดฟางใน ตระกร้าเพื่อการบริโภคและ จำหน่าย	1. วิทยากรอธิบายขอบข่ายการ ประกอบอาชีพที่เกี่ยวข้องกับการเพาะ เห็ดฟางในตระกร้า และวิธีการ บำรุงรักษา 2. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ เกี่ยวข้องกับ การเพาะเห็ดฟางในตระกร้า 3. ดำเนินการเรียนรู้และฝึกทักษะตาม หลักสูตร เกี่ยวข้องกับการเพาะเห็ดฟางใน ตระกร้า 4. ซักถาม / แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ 5.จดบันทึกผลการเรียนรู้	30 นาที	7 ชั่วโมง
3	การบริหารจัดการ ในอาชีพ	- สามารถวิเคราะห์ความ ต้องการของตลาดได้ - สามารถคิดคำนวณ ต้นทุน ผลกำไร/ขาดทุนได้ สามารถวางแผนการ จัดการเกี่ยวกับผลผลิตได้ - สามารถวิเคราะห์และ บอกวิธีแก้ปัญหาความ เสี่ยงใน การประกอบอาชีพได้ - บอกวิธีการป้องกัน ปัญหาที่เกิดจากความ	3.1 การบริหารจัดการใน การประกอบอาชีพการ เพาะเห็ดฟางในตระกร้า 3.2 การจัดการตลาดใน การประกอบอาชีพการ เพาะเห็ดฟางในตระกร้า การตลาด 3.3 การจัดการความเสี่ยง ที่จะเกิด ขึ้นกับการประกอบอาชีพ การเพาะเห็ดฟาง ในตระกร้า	1. ศึกษาข้อมูลการตลาด และ วิเคราะห์ความต้องการของตลาดใน ชุมชน ประเทศและโลก จากสื่อต่างๆ ทั้งเอกสาร สื่อบุคคลสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ 2. แบ่งกลุ่มศึกษาวิเคราะห์และระดม ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยง ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมทั้งหา แนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3. ฝึกปฏิบัติการคิดคำนวณต้นทุน กำไร การจัดทำบัญชีฟาร์ม การ กำหนดราคา การส่งเสริมการขาย การ	1 ชั่วโมง	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เสี่ยง		กระจายสินค้า 4. ร่วมกันอภิปราย / เสวนา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ในชั้นเรียน		
4	โครงการ ประกอบอาชีพ	4.1 บอกความสำคัญของ โครงการอาชีพได้ 4.2 บอกประโยชน์ของ โครงการอาชีพได้ 4.3 บอกองค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 4.4 อธิบายความหมาย ขององค์ประกอบของ โครงการอาชีพได้ 4.5 อธิบายลักษณะการ เขียนที่ดีขององค์ประกอบ ของโครงการอาชีพได้ 4.6 เขียนโครงการในแต่ ละองค์ประกอบให้ เหมาะสมและถูกต้องได้ 4.7 ตรวจสอบความ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพได้	4.1 ความสำคัญของ โครงการอาชีพ 4.2 ประโยชน์ของ โครงการอาชีพ 4.3 องค์ประกอบของ โครงการอาชีพ 4.4 การเขียนโครงการ อาชีพ 4.5 การประเมินการ เหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพ	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบ ความรู้ เรื่องความสำคัญของโครงการ อาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพ องค์ประกอบของโครงการอาชีพ แล้ว จัดกิจกรรมการสนทนาแลกเปลี่ยน ข้อมูลความคิดเห็น เพื่อสร้างแนวคิด ในการดำเนินกิจกรรมการเรียนรู้ 4.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาสาระข้อมูล จากใบความรู้เรื่อง ตัวอย่างการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และ ถูกต้อง พร้อมการจัดอภิปราย เพื่อ สรุปแนวคิดเป็นแนวทางในการเขียน โครงการอาชีพที่ดี เหมาะสม และ ถูกต้อง 4.3 จัดให้ผู้เรียนปฏิบัติ การเขียน โครงการอาชีพ 4.4 กำหนดให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติการ ประเมินความเหมาะสมและสอดคล้อง ของโครงการอาชีพ 4.5 จัดให้ผู้เรียนปรับปรุงโครงการ อาชีพ ให้มีความเหมาะสม และ ถูกต้อง 4.6 กำหนดให้ผู้เรียนเขียนโครงการ อาชีพของตนเองเพื่อเสนอขอรับการ สนับสนุนงบประมาณดำเนินงานอาชีพ และใช้ในการดำเนินการประกอบ อาชีพต่อไป	30 นาที	-

สื่อการเรียนรู้

1. สื่อเอกสารใบความรู้ในการบรรยายเรื่องการเพาะเห็ดฟางในตะกร้า
2. รูปภาพ / แบบจำลอง / สภาพจริง
3. แหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น
4. สื่ออินเทอร์เน็ต

การวัดผลประเมินผล

1. การประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้
2. การติดตาม ประเมินผลการเรียนรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. ประเมินความพึงพอใจของหลักสูตรการฝึกอบรม

เกณฑ์การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. ได้คะแนนประเมินผลการจัดการศึกษาต่อเนื่อง รวมไม่น้อยกว่า ร้อยละ 60
3. มีผลงานเป็นที่พึงพอใจ

ลงชื่อ..........ผู้เสนอหลักสูตร
(นายอภิสิทธิ์ สุปัจฉ.)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ..........
(นายไพฑูรย์ โสวันทา)
เจ้าหน้าที่งานนโยบายและแผนงาน

ลงชื่อ..........ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายอนุสนธิ์ ต้นประสงค์)
ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา

ลงชื่อ..........ผู้อนุมัติหลักสูตร
(นายพงศ์แสนชัย อิศระไพจิตร)
ผู้อำนวยการ กศน. อำเภอกงไกรลาศ
ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอกงไกรลาศ